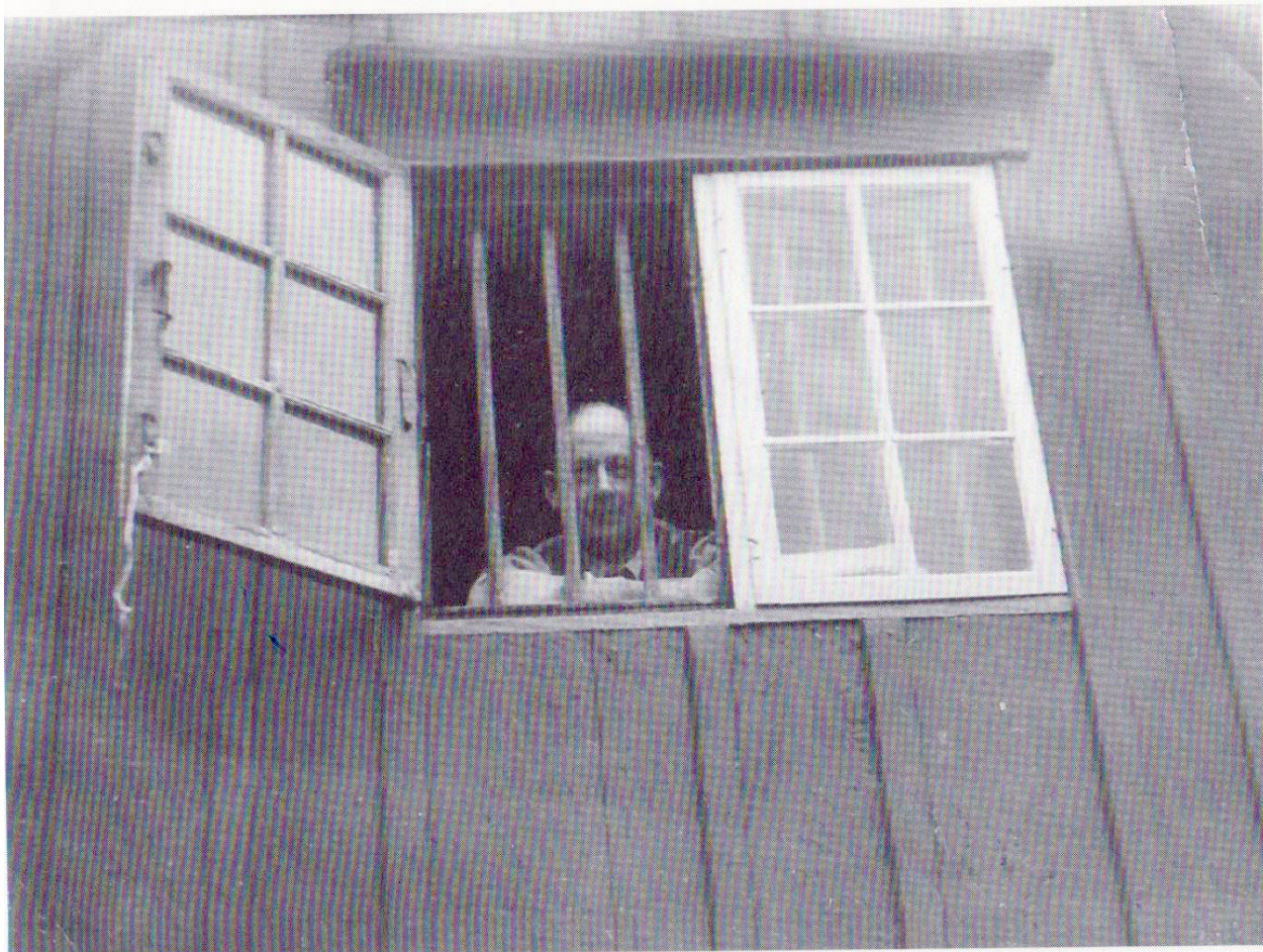

Í einum hvørjum partisaníheri finst altíð ein krýndur ella ókrýndur cheffcommandantur. Í Klakksvík mundi havnarmeistarinn og sjómansskúllalærin Fischer Heinesen bera ta byrðuna á sínum akslum, og eftir øllum at døma hevur hann átt røttu rættvísiskensluna og avgerandi sálarstyrkina fyri at lyfta henni

Ein sekvensur í yrkingini *Atomøldin* ljóðar soleiðis:

Í Føroyum gongur alt sína vanligu gongd.
Moralurin er góður í vandans stund:
fólkið hevur týðiliga sagt frá,
at tað vil ofra lívið
fyri hina dýru frælsishugsjón,
og tí heldur hermálsliga
útbyggingin fram.

Yrkingin endar við lakonisku útsøgnini: Hugnalig øld, atomøldin.

Haldi meg í hesum brotinum síggja kredduna og hugsunarháttin hjá Líggjasi í Bø, nú hann hevur greitt úr hondum valaverkið *Klakksvíksstríðið*. Amerikanararnir sneiða seinra heimsstríð av við at tveita tvær kjarnorkubumbur niður yvir sakleys menniskju í Hiroshima og

Nagasaki. Vit eru komin í atom-øldina. Føroyingar velja loysing í 1946 og fáa heimastýrissamband, klakksvíkingar gera uppreistur í fimmtiárunum, og tá yrkingin er skrivað, reiðrast fremmandar maktir framvegis í føroyskum fjøllum, sum liður í herðandi hernaðarduppingini ímillum eystur og vestur. Stórveldini skáka hvørt annað við støðugt meiri avanseraðum ísinkrammi, teir einastu í heiminum, sum ikki fáast at binda frið, eru klakksvíkingarnir. Teir eru farnir at fata seg sjálvar sum ein stat í statinum. Eisini tí teir sakna føroyska nationalstatin, sum teir so massívt stuðlaðu á Fólkaatkvøðuni 14. september 1946.

Viderø sigur um svínoyingar, at teirra hávaksni kemst av, at teir vaksa bæði uppeftir og niðureftir. Serliga kallmennini, sum eiga røtur aftur til onkrar dovragubbar í Noregi.

Um Klakksvíkina sigur hann, at hon vaks so skjótt í vavi, at hon megnaði ikki samsvarandi at vaksa niðureftir. Róttin rakk ikki slokkinum í hesi bráðu framtøku. Bráðpannan, sum fólk av alskyns slagi og úr ymsum heraðshornum vildu gerast partur av, gjørdist eitt søguligt gap, har so mangt bar til. Felagssálin – eindaridentiteturin, samleikin – var ikki stadnað, alt lá opið, og nógvir ymiskir vindar blástu inn av Pollinum og Borðoyarvík, tað ráddi um at síggja móguleikarnar, stutt var ímillum hugsan og handling, ein nýbyggjari bíðar ikki eftir nøkrum, heldur ikki sær sjálvum. Hann fremur sínar egnu fyrirteytir afturat teimum natúrugivnu. Í honum býr uppdriftin, sum er runnin á hann av vakstrarlagnum í kringumstøðunum. Teir bygdu sínar egnu samfelagsstovnar, eisini Sjúkrahúsið, tí ber ikki til at síggja Læknastríðið í einum isoleraðum

optikki. Tað er í grundini ein sjálvsøgd avleiðing av óvanliga vøkstrinum og vantandi fatanini, av hesum nýggja og avbyrgda samfelagnum eystast í landinum, hjá systeminum í Havn og Keypmannahavn. Perverteraði geopolitiski logikkurin hjá hesum seinru hópnum er meiri óskiljandi, tá støða skal takast til málið.

Fleiri hava í bitum viðgjørt Læknastríðið. Óli á Dalinum skrivar um tað í bókini um Fischer Heinesen. Í Fróðskaparritið 60. Bók, sum var givið út í 2013, skrivar Hans Andrias Sølvará áhugaverda og drúgva greining um Stríðið, út frá skrivligum keldum, væntandi fer hann at gera meiri við málið í næstkomandi bindi av Klakksvíkar søgu, og í »Mín lívsøga til sjós« fer Richard Jacobsen ógviliga lætt um málið, hóast hann bæði var tingmaður fyri Javnaðarflokkinn og formaður í kommunustýrinum í Klakksvík ein